

UUS AJASTU ÕPPIMISES

Koolibri eelmise koolialguse ajalehe esikaanel oli artikkel pealkirjaga „Uus ajastu õpetamises”. Siis tutvustasime I kooliastme õpetajatele mõeldud esitlusi, mille abil õpetamine meie õppekirjanduse järgi muutus lihtsamaks õpetajale ja huvitavamaks õpilasele. Esitluste enneolematuks võimaluseks on vastuste kuvamine. Täna oleme välja andnud juba 10 esitlust ja neid tuleb pidevalt juurde. Õpetajate tagasiside on olnud tänulik ja kiitev. Sel aastal oleme avalehe pealkirjastanud „Uus ajastu õppimises”. Kui esitlusfailid olid mõeldud kasutamiseks õpetajale, siis sel aastal pakume esimesi moodsaid digiõpikuid õpilastele ja õpetajatele. Kool ja õppekirjandus peavad ajaga sammu pidama. Koolivälisel ajal paeluvad õpilaste tähelepanu erinevad atraktiivsed meediumid, seega on õpiku säilimiseks või tekitamiseks vajalik ka õppekirjanduse järele aitamine selles vallas. Otsisime endale kaua koostööpartnerit, kes toetaks meie õppekirjanduse loomise sisulisi teadmisi vajalike tehniliste oskustega. Pärast mitmeid ja mitmeid proovivõid ja hinnapakkumisi nii kodu- kui välismaistelt tegijatelt, otsustasime kodumaise firma Real Digital kasuks. Real Digitali töötajatel on pikk kogemus Eesti ajalehtede digitaliseerimisel.

Esimese digiõpik on 1. klassi loodusõpetuse tööraamat. Digiõpik tugineb paberõpikule, kuid selle struktuuri on veidi muudetud. Lisatud on palju atraktiivseid lahendusi. Õpilane saab vaadata õpiku pilte suuremal ja koos täiendava informatsiooniga ning kuulata käsitletavate loomade ja lindude häält. Võimalik on ise pil-

te värvida, täita ülesande tekstiväljad vastustega, lahendada ülesandeid, lohistades ühte kokkukäivad sõnad

ja pildid, ning neid kohe ka kontrollida jne. Digiõpik vastab täielikult põhikooli riiklikule õppekavale.

Esimesele õpikule järgnevad peagi 4. klassi eesti keele õpik „Sinasõprus keelega” ning 7. klassi loo-

dusõpetuse ja geograafia õpik, mis on sihtrühma vanust arvestades vähem mängulised, kuid sisaldavad rikkalikult video- ja heliribasid, täiendavaid ülesandeid ning võimaldavad uute ja keeruliste sõnade puhul vaadata nende seletusi sõnale klõpsates.

Meie moodsad digiõpikud on kasutamiseks iPadil. Miks valisime just selle väljundi? Apple'i puhul on täidetud kõik kolm peamist tingimust, mida teistel veel pole: olemas on kvaliteetne ja töökindel seade, digiõpikute loomiseks vajalik tarkvara ning keskkond, mille kaudu digiõpikut mugavalt jagada. Ka koolid on andnud signaali, et eelistavad just iPadi. Eelmisest õppeaastast meenub vähemalt kolm ajaleheühist, milles teatati, et jälle üks kool on valinud õpilastele iPadi. Digiõpikud tulevad müügile maailma suurimasse raamatupoodi, Apple'i Bookstore'i. Kindlasti teeme aga tööd selle kallal, et digiõpik oleks konverteeritav ka teistesse formaatidesse.

Ajalehe trükkimine hetkel kontrollis Apple veidi meie esimese digiõpiku vastavust nende kõrgetele standarditele, kuid loodetavasti on tänaseks esimestel huvilistel võimalik juba õpik alla laadida. Meid rõõmustas väga Apple'i hinnang meie loodusõpetuse tööraamatule: „Seninähtust parim materjal. Kvaliteetne, maailmatasemel digiõpik.” Nii et revolutsiooni ei tee me üksnes Eestis, vaid teemaks maailmas.

Soovime õpetajatele rõõmsat uut kooliaastat ja õpikumulisi õpilasi.

TEIE KOOLIBRI

„KOMA” – UUS JA ÕPILASESÕBRALIK EESTI KEELE ÕPIK

Õppeaasta alguseks jõuab koolidesse uus 5. klassi eesti keele komplekt „Koma”, mis koosneb õpikust, kahest töövihikust ja kontrolltööde kogumikust. Koma on tähtis kirjavahemärk, mis kannab endas muu hulgas jätkamise tähendust – nii on ka uus komplekt II kooliastme eesti keele õpikusarjade ühendlülilik. Eelmisel aastal ilmus uuenenud 4. klassi õpik „Sinasõprus keelega” ning järgmisel aastal paneb sarjale värika punkti 6. klassi õppekomplekt „Punkt”.

„Koma” on koostatud uuest õppekavast ja muutuvast ajast lähtuvalt, mistõttu on see varasemast 5. klassi õpikust sootuks erinev, kuigi nii mõnigi harjutus võib õppekomplekti „Pesapuud” kasutajale olla tuttav. Neile õpetajatele, kes on teinud tööd III kooliastmele mõeldud „Peegli” sarjaga, võib „Koma” paista tuttav, sest ülesehituselt, kujunduselt ning ka sisulise vaatenurga poolest on õpikutes palju ühist. Et „Peegli” sarja on nii õpilased kui ka õpetajad väga hästi vastu võtnud, andis see meile julgust üldjoontes sama teed minna. Nii on ka „Komas” väga olulisel kohal mitmekesine tekstivalik ja töö tekstidega. Rikkalik harjutusvara annab õpetajale võimaluse teha konkreet-

sest klassist lähtuvalt parima valiku. Õpilasele on väga oluline ka selgete plokkidega kujundus ning moodne pildikeel, mis aitavad tänapäeva õpilast ja toetavad õppimist. Õpiku on illustreerinud Liisa Kruusmägi.

Õpikus on 35 alapeatükki, nii nagu on kooliaastas õppenädalaid, ja need on koondatud seitsmesse suurde peatükki. Iga peatükk algab õpikus suure vahetiitliga, millel on sõnastatud õpitsükli peamised teemad ning tegevused. Suure peatüki kaks esimest jaotist keskenduvad tavaliselt

laiemale tekstikäsitlusele, kolm viimast aga kas õigekirjale või kitsamalt keeleõpetusele. Õigekirjateemadest on õpikus põhjalikumalt käsitletud häälikuõpetus, algustäheortograafia, kokku- ja lahkukirjutamine ning lause kirjajahemärgistus, sõnaliikidest on vaatluse all tegusõna, lauseõpetuses tegeldakse liht- ja liitlause ning päris uue teemana koondlausega. Uut infot eraldab varem õpitust rubriik „Tuleta meelde”.

Tekstipeatükkides uuritakse eri vormis (nt tabelid, diagrammid) ja

eri eesmärgiga tekste (nt teabe- ja ilukirjanduslikud tekstid) ning nendes kasutatavaid keelelisi vahendeid. Eraldi pööratakse tähelepanu efektiivsele lugemisele ja teksti põhjal kirjutamisele, tutvustatakse eri lugemistehnikaid ja antakse nõu, kuidas konspekteerida – on ju need äärmiselt olulised oskused kogu õppeprotsessis ja väga paljudes tundides.

Õppeaasta lõpus uuritakse aga lähemalt eesti keelt ja selle sugulaskeeli, harjutatakse tähelepanelikku kuulamist ning ettekandega esinemist.

Keele- ja tekstiteemadega rööbiti jooksevad ka sõnastusõpetuse ülesanded. Nagu „Peegli” sarjas, oleme siingi pidanud väga oluliseks õpetada noort inimest sõnastikke kasutama ja keeleabi otsima, kui selleks vajadus tekib.

Töövihikus on mitmekesiseid harjutusi, mis võimaldavad nii keeleteemasid harjutada kui ka funktsionaalset lugemisõpikust arendada, piisavalt on sõnastuse ja tekstiloomes ülesandeid. Sarnaselt teiste meie sarjadega, on töövihikus iga suure peatüki lõpus kordav osa, mis annab tagasisidet õpilasele ja õpetajale selle kohta, kui hästi teemad on omandatud.

Kontrolltööde kogumikus on kaheksa kontrolltööd, iga töö neljas variandis. Tööde veidi erisugune raskusaste võimaldab õpetajal konkreetset klassi või õpilast silmas pidades valida sobivaim töö. Seitse esimest kontrolltööd on seotud vastava peatükiga õpikus, kaheksas kontrolltöö võtab kokku varem õpitud keeleteemad ja seda saab õpetaja kasutada oma äranägemise järgi sobival ajal.

Soovime õpetajatele ja õpilastele toredat kooliaastat koos „Komaga”!

REET BOBÕLSKI,
HELIN PUKSAND,
autorid

